

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2011

Schijndel Elschotseweg 54-56

Ecologische quickscan in het kader van de Flora- en faunawet

J. van Suijlekom, 8 februari 2011

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Flora- en faunawet	4
2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)	4
3 Resultaten van het veldonderzoek	7
3.1 Algemeen	7
3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting	7
4 Conclusies en aanbevelingen	9
Conclusies	9
Aanbevelingen	9
Literatuur	10

Impressie van het
plangebied.
Foto: Buro Maerlant
03-02-2011.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

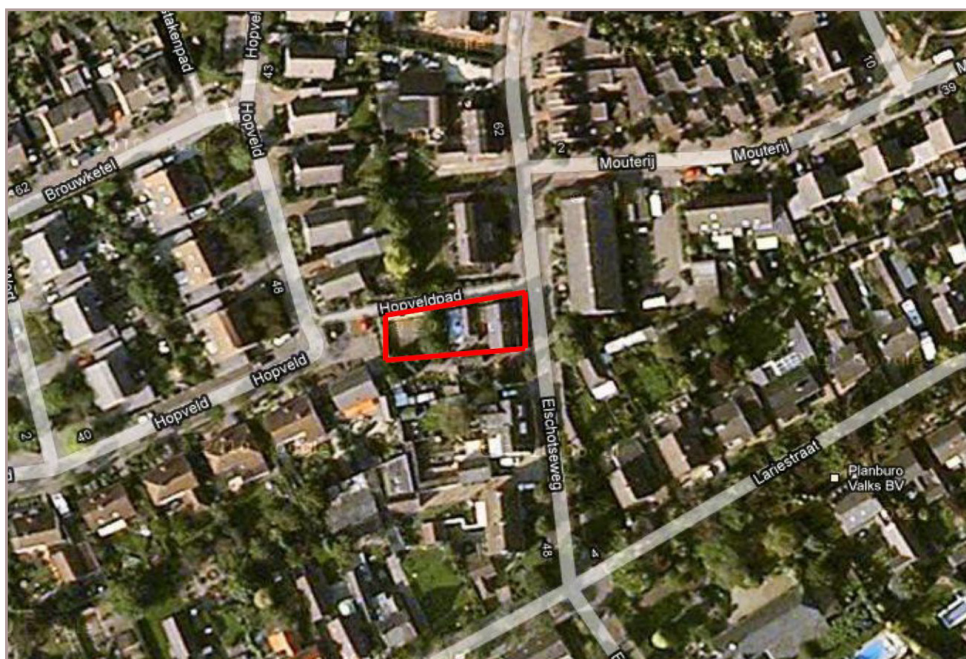
In samenwerking met Wintraecken advies heeft Buro Maerlant een ecologische quickscan uitgevoerd op de locatie Schijndel Elschotseweg 54-56 in de gelijknamige gemeente. Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 3 februari december 2011. Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen herinrichting van het plangebied voor de bouw van zes appartementen, waarbij de huidige bebouwing wordt gesloopt.

1.2 Methode / doel

De ecologische quickscan bestaat uit een gerichte veldinspectie naar de eventuele aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Tijdens een éénmalig veldonderzoek werd het plangebied zelf en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van diersporen zoals uitwerpselen, krap- en graafsporen, en is de vegetatie bekeken. Tevens werden waarnemingen van aanwezige diersoorten gedaan. Op basis van *expert-judgement* werd een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten. Dit werd afgewogen tegen de toekomstige ontwikkelingen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Flora- en faunawet.

1.3 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied Elschotseweg 54-56 ligt binnen de bebouwde kom van Schijndel in de gelijknamige gemeente (figuur 1). Het huidige plangebied omvat een woning met een schuur en tuin. Men is voornemens een zestal appartementen te realiseren waarvoor de bebouwing dient te worden gesloopt.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood) op Google Earth.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Deze bescherming heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Het veroorzaken van schade aan planten en dieren is in principe verboden, tenzij men hier uitdrukkelijke toestemming voor heeft (nee, tenzij principe). De verbodsbepalingen gelden voor circa 500 plant- en diersoorten.

Verbodsbepalingen

De volgende verbodsbepalingen (tabel 1) in de Flora - en faunawet zijn voor dit onderzoek relevant:

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het verbod om planten behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het verbod om dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het verbod om dieren opzettelijk te verontrusten.
11	Het verbod om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het verbod om eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het verbod planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheems of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1
Beknopte weergave verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 13 uit de Flora- en Faunawet

Zorgplicht

In artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt verwacht, dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren en de leefomgeving. Het kan worden gezien als een fatsoenseis.

2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig

Tabel 2
Beschermsre-
gimes 1 t/m 3
AMvB artikel 75
van de Flora- en
faunawet

Categorie	Omschrijving
1	In deze categorie zijn algemeen voorkomende beschermde soorten opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12. Dit is zonder verdere eisen (lichte toets). Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.
2	Hier onder vallen minder algemene, niet bedreigde soorten. Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig. Voor het verkrijgen van een ontheffing dient men aan te tonen, dat er geen inbreuk wordt gedaan op de gunstige instandhouding van de soort.
3	Tabel 3-soorten zijn strikt beschermd. Dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bedreigde soorten die bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen. Alle vogelsoorten vallen hier ook onder. Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleend, omdat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor ruimtelijke ontwikkeling is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verkregen als wordt aangetoond, dat geen alternatieven voor handen zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Van de initiatiefnemer wordt gevraagd schade zoveel mogelijk te beperken(mitigatie) en dienen veelal alternatieven te worden geboden(compensatie). Door een effectbeoordeling via een uitgebreide toets en een compensatieplan kan onder voorwaarden een ontheffing worden verkregen. Indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik dient men te werken met een goedgekeurde gedragscode. Indien men deze niet zelf op heeft gesteld, is het mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande gedragscodes. Als geen gedragscode voor handen is dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is altijd een ontheffing nodig, waarbij bovengenoemde criteria gelden.

Indien alleen tabel-1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Wanneer tabel 2 of 3- soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan afhankelijk van toekomstige ingrepen en de soort aanvullende toetsing nodig zijn (uitgebreide toets). Doorgaans is daarvoor intensiever onderzoek nodig in het geschikte jaar-getijde.

Per augustus 2009 is de beoordeling Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen door de Dienst Regelingen gewijzigd, waardoor bij **aantoonbaar** voldoende mitigatie en compensatie voor strikt beschermde soorten niet altijd meer een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Ontheffingen voor Habitatrichtlijnsoorten worden vrijwel niet meer verleend. Nesten van vo-

gels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 3).

Tabel 3
Beschermscategorieën nesten, waarvan de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet jaarrond (1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5) gelden

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarrond beschermde nesten	
Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan-of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk.

3 Resultaten van het veldonderzoek

3.1 Algemeen

Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 3 februari 2011 door J. van Suijlekom. Het plangebied bestond uit bebouwing, dat vrijwel geheel gestript was. Dakpannen, isolatiemateriaal en betimmeringen / goten waren al reeds verwijderd. De tuin was enigszins verruigd.

Biotopen

Het plangebied bestaat uit de biotopen:

- Bebouwing bestaande uit een dubbele woning (zonder dakbekleding en ramen, enkelsteens), kleine opstallen die gedeeltelijk waren ingestort / gestript en een kleine schuur met een nog intact pannendak. Ramen van deze schuur waren al reeds verwijderd;
- Tuin met soorten zoals thuja, rododendron en laurierkers. Tevens was sprake van opslag van ruwe berk. Centraal in het plangebied stonden enkele jonge bomen, waaronder esdoorn. Holten en/of nesten werden niet waargenomen.

Ecologische waarden van het plangebied werden beoordeeld als nihil.

3.2 Beschermde soorten in het plangebied en de omgeving: resultaten en verwachting

Planten

Er werden geen door de Flora- en faunawet beschermde plantensoorten aangetroffen. Dit zijn kritische soorten waarvoor geschikte habitat ontbrak.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied werden geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren. Het plangebied heeft door de ligging in de bebouwde kom ook weinig voor grondgebonden zoogdieren te bieden. De aanwezigheid van strikter beschermde grondgebonden zoogdieren kan met zekerheid worden uitgesloten.

Vleermuizen

De woning en opstallen zijn beoordeeld als ongeschikt voor vleermuizen. De woning was al reeds geheel gestript, zodat schuilmogelijkheden voor vleermuizen ontbraken. De opstallen waren eveneens grotendeels gestript óf bestond uit pannen direct op panlatten en grote openingen door het ontbreken van glas in een raam. De opstallen en de woning zijn met zekerheid voor vleermuizen ongeschikt. Aanwezige bomen waren jong en hadden géén voor vleermuizen geschikte holten en/of spleten en kieren. Verblijfplaatsen in bomen kunnen eveneens worden uitgesloten.

De tuin is geschikt foerageergebied voor vleermuizen. In deze context worden soorten verwacht zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Het oppervlak van de tuin is dermate klein, dat met zekerheid géén sprake kan zijn van essentieel foerageergebied. Effecten op de foerageermogelijkheden van vleermuizen zijn derhalve uitgesloten.

Vogels

In het plangebied werden geen sporen aangetroffen van jaarrond beschermde vogels (nesten, zie tabel 3). Huismus werd in het plangebied niet waargenomen. Mede door het ontbreken van sporen en de afwezigheid van huismussen in of in de nabijheid van het plangebied kan worden uitgesloten, dat nesten van deze jaarrond beschermde soort aanwezig zijn. Voor gierzwaluw is de bebouwing op voorhand ongeschikt. De vervallen bebouwing en aanwezige beplantingen kunnen in het broedseizoen echter door algemene 'tuinvogels' zoals merel, winterkoning, roodborst en houtduif worden gebruikt.

Amfibieën en vissen

In het plangebied ontbrak water, zodat voortplantingslocaties en of aanwezigheid van beide soortgroepen op voorhand uitgesloten kunnen worden. Als landhabitat voor amfibieën heeft het plangebied mede door de ligging weinig te bieden. De aanwezigheid van amfibieën in een dergelijke bebouwde omgeving als het plangebied kan vrijwel zeker worden uitgesloten. Strikter beschermde soorten komen met zekerheid niet voor.

Overige soortgroepen

Voor de overige door de Flora- en faunawet beschermde soortgroepen ontbrak in het plangebied geschikt leefgebied.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Uit het onderzoek blijkt het plangebied potentieel van betekenis voor algemene broedvogels. Voor overige beschermde soorten is het plangebied met zekerheid géén leefgebied, of zijn effecten op voorhand uitgesloten.

Aanbevelingen

Bij de werkzaamheden dient men rekening te houden met broedende vogels in het plangebied. Zowel de bebouwing als bomen en struiken kunnen door algemene vogels worden gebruikt. Derhalve wordt aanbevolen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, óf vóór aanvang van het broedseizoen te starten, zodat vogels niet tot broeden komen tijdens de werkzaamheden. Voor de meeste vogels is dit de periode half maart tot augustus. Alle broedgevallen zijn beschermd onafhankelijk van de hier boven genoemde globale periode. In dit kader wordt aanbevolen beplantingen en bebouwing vóór of na het broedseizoen volledig te verwijderen.

Indien de planning bovenstaand advies niet toelaat dient een ter zake deskundige te bepalen of in gebruik zijnde nesten in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. Nadat het terrein is vrijgegeven (geen broedgevallen) kunnen de werkzaamheden worden gestart. Indien broedende vogels worden aangetroffen kan men starten als jonge vogels zelfstandig zijn.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Meijden, R. van der, 2005. Heukel's flora van Nederland. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Internet

- » [Google Earth](#)
- » www.minInv.nl
- » www.natuurloket.nl
- » www.nederlandsesoorten.nl
- » www.ravon.nl
- » www.telmee.nl
- » www.vzz.nl

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085 877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl

KvK 18091206

Schijndel Elschotseweg 54-56

Notitie Flora- en faunawet